

Argo Ideon: Tammsaare pargi ahistamine tuleb lõpetada!

Tallinnas on vaja kaitsta iga ruutsentimeetrit Tammsaare parki. Ei mingeid uusrajatise, mis hädavajalikku pargiraasukest vähemaks tahavad lõigata.

17-korruselise „Viru poja“ ehitamine Tallinna Tammsaare pargi nurka jäi 2008. aastal ära, ehkki selle rajamiseks oli olemas kehtiv detailplaneering. Põhjuseks avalikkuse üha kasvav vastuseis. Planeering muudeti ära ja Hotell Viru leppis pärast aastaid kestnud kohtuvaidlust linnaga kokku (mööduka) kompensatsiooni*.

Nüüd nõuab pargi teises servas endale ruumi „Estonia poeg“, [teatrihoone laiendus](#), ehkki kehtivad reeglid ütlevad, et sellist rajatist ei saa teha. Teiselt poolt on argumendiks riigikogu otsus, mis lisas [Estonia laienduse](#) 2021. aastal riiklikult oluliste kultuuriehitiste nimekirja.

Jätame siinkohal kõrvale muud aspektid ja kõneleme ühest asjast: Tammsaare park.

Muidugi on võimalik arendada teemat à la „Tammsaare park ei ole kunagi varem olnud Tallinna ajalooline haljasala, kuid praegu on ta selleks liigitatud.“ ([Ott Maaten](#), ERR.ee, 31.07.2023).

Tõesti ei tea, mis asus sel kohal XVII sajandil. Aga milleks pisendada pargi kohta tänaste tallinlaste elus?

Sest mida tähendab see park Tallinna linna ja elanike jaoks? Liialdamata võib öelda, et tegu on tähtsaima esinduspargiga, mis annab kesklinna üha tihenevas ruumis liikujale hingetõmbe võimaluse rohelises keskkonnas. Alternatiivi pakub ehk vaid Hirvepark, mille olemus ja paiknemine on ikkagi hoopis teised. Tammsaare park on Tallinna jaoks nagu Central Park Manhhattanil, kuigi palju-palju väiksem. Kas keegi kujutab ette, et Central Parkis hakatakse suuri hooneid ehitama, rohelisi nurki tasapisi õgvendama, sest arendajad või asutused tahavad seal endale ruumi? Sealset parki on ajaloos hoopiski laiendatud.

Jah, Tammsaare pargi häda on küll see, et kuhugi laiendada seda enam pole. Ühel pool on vanalinn, teisel [Estonia teater](#), kolmandal Viru keskus ühes nüüd juba ajaloolise hotelliga ja neljandal [Draamateater](#) 1905. aasta monumendiga. Mida saaks ja peaks tegema, on teisel pool [Estonia teatrit](#) asuva [Teatri](#) väljaku ning ka välisministeeriumi taguse pargi parem sidumine Tammsaare pargiga, et jalgsi kõndija tajuks neid ühtse ja

maaleht.ee

Eesti Draamateater
Estonia teater
Ott Maaten
Teater

heakorrastatud pargivööndina. Isegi kvartali võrra eemale jäävat Politseiaia parki ei peaks selles kontekstis unustama.

„Me kaitseme iga tolli NATO territooriumi“, on öelnud Ameerika president Joe Biden. Samamoodi tuleb Tallinnas kaitsta iga ruutsentimeetrit Tammsaare parki. Ei mingit sellist varianti, mis lubab linnaelanikele hädavajalikku pargiraasukest vähemaks lõigata. Tammsaare parki pole võimalik kolida mujale. Suur osa tema väärtusest ongi ju asukoht. Teatrietendusi ja kontserte saab aga lisaks praegusele Estonia hoonele korraldada ka teistes kohtades. Reidi tee kandis näiteks isegi leidub veel mõne suurema kultuuriehitise mõõtu vaba maad...

Tammsaare park on Tallinna jaoks nagu Central Park Manhattanil, kuigi palju-palju väiksem.

Mul ei ole sugugi ükskõik sellest, kui Estonia teatrirahvas ja sealsed külalisesinejad peaksid oma tööd tegema kitsastes tingimustes. Kooliajal laulsin RAMi poistekooris, mida juhatas kadunud Venno Laul ja meie proovid olid muidugi sealsamas Estonias. Mozarti kantaadi Dixit Dominus harjutuste vaheajal olid poisikeste jaoks ülitähtsad lauahoki turniirid... Südametegi soojaks, kui maestro Laul veel aastakümneid hiljem endise kooripoisi tänaval ära tundis ja kinnitas, et loeb lehest tema kirjutisi.

Kuid tulevaste põlvete tallinlased ei andesta meile, kui linna keskse pargiala ära pisendame ja ükskõik kui õilsa sihiga täis ehitame. Tammsaare pargi 100% hoidmine on tähtis nii juhusliku mööduja kui tegelikult ka kõigi teatri- ja kontserdisõprade jaoks.

*Tallinna volikogu muutis planeeringu ära, edasi liikus vaidlus kohtusse. 2014. aastal otsustas riigikohus, et Tallinn peab arendajale teatud kulud kompenseerima. Aga mitte 162 miljonit krooni (10,3 miljonit eurot), nagu algelt nõutud. Sama aasta sügisel jõudsid linn ja Hotell Viru kompromissile, et kompensatsioon on 115 000 eurot. (allikas: riigikohus, ajakirjandus)